

gleda in v Malo Azijo; tu bi se lahko še dosti zemljišč za kolonizacijo našlo.

Danes je na izhodu Nemčije še kmetija precejšnja, ona še šteje v vladanju. Ali zahod, gospodarstvo na Reni jemlje preveč ljudi iz kmetije v tovarne. Že se slišijo glasovi merodajnih nemških ekonomov, ki zahtevajo, da vlada s ponemčenjem tamošnjih Slovanov, ki dosti istih k izselitvi sili ter z iztiravanjem prisiljenecv neha. Veleposestva Nemčije ne morejo brez poljskih, ruskih, čeških delavcev izhajati. Zahteva se, da so meje v tem oziru proti tem Slovanom odprte. — „Najbrže bodo že prihodnje izvoljeni postavodajni zastopi prisiljeni, malenkosti, kakor je germanizacija v Nemčiji bivajočih Slovanov v nemar pustiti, da veliko glavno težnje našega čudovito razvijajočega se gospodarstva zasledujejo“. — Ali: „Vedno rastoči milijoni so obžalovati, ki nič trdnega v zemljiščih ne posedajo, ki so odkazani na nesigurne dohodke, katere viharji konjunktore, oropane domovine, od mesta do mesta, od dežele do dežele od jednega dela sveta v drugzega podijo. Tudi nemški kmet, ki se še trdnega na svoji kmetiji čuti, misli na svoje otroke, vnuke, katerim preti usoda brezdomovinskega delavca“.

Socijalistične stranke so v Nemčiji močne in že precej merodajne. Tudi v tem taboru se razmišlja, da Nemčija tudi za socijalistično urejo gospodarstva ni za-se zadostna, da nima doma živil za vse svoje prebivalce. Ta vprašanja se zdaj, ko hoče nemški cesar imeti veliko mornarico, prav živahno razmotrivajo v vseh strankah. V jako veljavnem nemškem časopisu je bilo na pr. brati: „Na oceanu nam Nemcem ni iskati naše bodočnosti, ker vse naše razmere, osobito pa naša geografična lega, nam kažejo pot po drugi strani. Mala Azija! Und es drängt uns, aus der Liquidationsmasse der habsburgischen Monarchie so manches in unseren Staatenverband aufzunehmen. — Da brauchen wir keine Flotte“. (Torej tako daleč smo že v respektu drugih držav)!

Kakor je iz navedenega razvidno, etični in strogo narodnostni nagibi zatemnevajo pred gospodarskimi. Nemci morajo, ali hočejo, ali ne, težiti po pridobitvi kolonij s kmetijsko zemljo. Bismarck je dobro mislil, ko je Avstrijo zapel v trozvezo. Take zveze so še zmeraj vodile do tega, da močnejši zaveznik ob priliki slabejšega zadavi. Ta veleum je dalje gledal, kakor le čez svoj nos. Če je pa rekel, da Avstrije zaradi njenih katolikov neče pridobiti, je le farbal; kot kaliji kmetije in tovarn so dobri in boljši, ker nimajo omike in ne večjih potreb. To so žalostne perspektive za nas katoliške Avstrijce! Pravijo, da smo še v omiki in razvoju gospodarstva še precej zaostali, in da tudi avstrijski Nemci nimajo dosti čez ono, kar od bogatejšega strijca v rajhu dobijo. Pa v nekaterih krajih so naši Nemci le boljši gospodarji, kakor mi Slovani, razven Čehov. Morda so se bogatejši naši Nemci že naveličali plačevati za pasivne Slovane. Še bolj sitno in žalostno pa bo, če mi Slovani ne bomo kaj drugzega v ta boj postaviti zamogli, kakor anafalbetno bosonožno ljudstvo. Slovanov nas je 18 milijonov, to je že res, ali

v kljubu morski obali, plodonosni zemlji, premogokopi, rudniki ne štejejo dosti. Mi Slovenci smo se dolgo branili, da ne gremo po svetu kruha iskat. Danes pa že damo 100 000 kulijev Ameriki in Nemčiji. To je v razmerju s številom vsega naroda grozna številka. In za nas bo hud boj in za Hrvatsko. Plodna kmetijska zemlja, vino in sadnorodna, veliko milijonov ton premoga je v njej, slapovje Savine, Save, Krke, Soče bode tudi kaj vredno in razsežna morska obal!

Premovanje konj.

Dne 1. septembra se je vršilo premovanje v Bohinjski Bistrici. Udeležba je bila slabša kakor lani, ker priznale so se premije le na 24 kobil z žrebeti. Vzrok je bržčas slaba krma, kar se je opazilo tudi na živalih. V razsodišču so bili gg.: M. Wimmer, Al. Paulin in J. Gaus. Premovanja so se udeležili gg.: grof Michelburg in baron Rechbach z Bleda, Aleksander Sorger iz Slavonije, ravnatelj kranjske kmetijske družbe Pirc in okrajni živinozdravnik iz Radovljice. Razstavljen živina ni bila v najboljši kondiciji, posebno kar se tiče kopit in podkovanja.

Premije za kobile z žrebeti so dobili gg.: Prvo darilo 50 kron Josip Stare iz Nomenja; drugo darilo 40 kron Janez Korošec iz Česnjic, tretje darilo 30 kron F. Žvab iz Lazov; četrto darilo 30 kron Šoklič z Broda; peto darilo 30 kron M. Sušnik iz Nomenja. Nadalje so dobili darila gg.: V. Sodja iz Jereke, L. Vojvoda in A. Torkar iz Bohinjske Bistrice, J. Arh od Stare Fužine in J. Urančič z Laškega broda.

V Lescah se je vršilo premovanje 3. septembra. Razstavljenih je bilo 14 kobil z žrebeti, 22 mladih kobil in 17 žrebet noriškega plemena. V komisiji so bili gg.: stotnik Vimmer, A. Pavlin in Vinko Ogorevec. Kondicija živalij je bila povoljnija, a glede kopit in podkovanja so se opazili isti nedostatki kakor v Bohinju.

Premije so dobili za kobile z žrebeti gg.: Prvo državno darilo 70 kron L. Vojvoda iz Bohinjske Bistrice, drugo darilo 40 kron Andrej Ažman iz Hraš, tretje darilo 30 kron J. Hudovernik z Dovjega, četrto darilo 30 kron J. Avsenik od Sv. Lucije pri Begunjah, peto darilo 30 kron M. Ambrožič iz Mojstrane, šesto darilo 20 kron F. Kocjančič z Mlinega, sedmo darilo 20 kron F. Stroj iz Dvorske vasi, osmo darilo 20 kron J. Cotelj iz Zgoš. Za mlade kobile so prejeli gg.: Prvo državno darilo 50 kron A. Grilec iz Hraš, drugo darilo 40 kron J. Babič iz Brezja, tretje darilo 30 kron J. Dolar iz Vrbe, četrto darilo 20 kron Fr. Kosel iz Smokuč.

Srebrne svetinje so dobili gg.: J. Zupan iz Nomenja, J. Rogač iz Gornje Lipnice, M. Žvab iz Lepence, J. Rozman iz Bitna in L. Zupan s Savice. Za dve in enoletna žrebeta so dobili gg.: Prvo državno darilo 20 kron M. Arh iz Godešiča, drugo državno darilo 20 kron M. Ambrožič iz Mojstrane. Srebrne sve-

tinje so dobili gg.: J. Preželj iz Polja, A. Rozman z Otoka, M. Švegel z Gorij in T. Slivnik iz Grada.

Premovanje v Kranju se je vršilo 4. septembra. Pripeljali so 15 kobil z žrebeti, 11 mladih kobil in 12 žrebet. Premije so dobili za kobile z žrebeti gg.: Prvo državno darilo 70 kron J. Stare iz Spodnjega Bernika, drugo darilo 40 kron S. Jereb iz Spodnjega Bernika, tretje darilo 30 kron J. Primožič od Sv. Križa, četrto darilo 30 kron J. Markun iz Bašlja, peto darilo 20 kron J. Prosen iz Cirčič, šesto darilo 20 kron L. Kodran iz Stražišča. Srebrne svetinje sta dobila A. Kuralt iz Cerkelj in J. Gros iz Kovorja. Za mlade kobile gg.: Prvo državno darilo 50 kron J. Čebašek iz Prebačevega, drugo darilo 40 kron J. Cudermann iz Predoselj, tretje darilo 30 kron J. Barle iz Naklega. Srebrni svetinji sta dobila gg.: V. Jenko z Jame in J. Barle iz Gradca. Za dve in enoletna žrebeta so dobili gg.: Prvo državno darilo 20 kron Fr. Stare z Brega, drugo 20 kron J. Barle iz Cerkelj. Srebrne svetinje so dobili gg.: Fr. Zevnik iz Mavčič, Fr. Brešar iz Čirčič in Jos. Zevnik iz Praš.

V Kamniku se je vršilo premovanje 5. septembra. Pripeljali so 9 kobil z žrebeti, 12 mladih kobil in 10 žrebet. Udeležba je bila slaba, ker se veliko naraščaja prodaja. Ker konjerejci niso zadostili vsem pogojem, niso bile vse premije razdeljene. Premije so dobili za kobile gg.: Prvo državno darilo 70 kron J. Skok s Pristave, drugo darilo 40 kron M. Mušič iz Trzina, tretje darilo 30 kron A. Črnivec iz Šinkovega, četrto darilo 30 kron J. Majhen iz Radomelj. Po 20 kron so dobili gg.: Fr. Kadunc iz Krašnje, J. Plahuta iz Lahovič, A. Krumpetar iz Zaloke. Za mlade kobile so dobili gg.: Prvo darilo 50 kron J. Skok s Pristave, drugo darilo 40 kron F. Špenga iz Bukovce, tretje darilo po 30 kron Fr. Bohinec iz Zaloke. Srebrni svetinji sta dobila gg.: Fr. Vrhovnik iz Mengša in J. Slevce iz Preserja. Za eno- in dveletna žrebeta so dobili gg.: Prvo darilo 20 kron J. Jažovec iz Volčjega potoka, drugo darilo 20 kron J. Debevec iz Polja. Srebrne svetinje so dobili gg.: F. Bregant iz Šinkovega turna, P. Kržič iz Mengša, J. Golob iz Podgorja, M. Zmrzlikar iz Šinkovega turna in A. Vrhovnik iz Mengša.

Iz Kamnika se je komisija odpeljala na Vrhniko.

Poučni in zabavni del.

Labudova pesem.

Novela.

Spisal Georges Ohnet.

(Dalje.)

To je bila žareča žalost za Maud, toda kako majhna v primeri s tem, kar ji je pripravila usoda. Zvečer onega dne, ko je dobila pismo neodprto nazaj, je obolel njen

deček. Nežnočutna duša mlade gospe je bila ranjena. Videla je neko tajno zvezo med starčevim gnjevom in nesrečnim detetom. Polastila se je je osodna tajna sumnja, katere vendar ni upala razodeti Steniu.

Teden dnij je strastno negovala to nežno bitje, očesa ne od njega odvrta svoje življenje mu vdihaje. Toda vse je bilo zastoj. Rožna lica so pobledela, jasne oči so postale motne, ustnice, ki so se drugače vedno smehljale, so dobile resen izraz, in brez vseh okolnosti, nežno, kakor če ptiček zaspiva, je ubogo dete umrlo.

Nežne in slabe Maud se je polastilo divje besnenje, katerega so se prestrašili vsi okoli nje. Iz prsij se ji je izvil krik ranjene levinje, kolnila je nebesom, grozila zemlji, klicala z groznim krikom svojega očeta, valeč nanj odgovornost za vso nesrečo, katera jo je zadela. Potem je brez vsega prehoda padla v stanje melanholične potrnosti.

Cele tedne je ostajala kakor nema, imajoč oči uprte v nedoločen kraj, brez solz, brez molitve. Stenio je ves obupan storil vse, da bi jo oprostil te smrtne pobitosti. Govoril je k nji, toda videti je bilo, kakor da ga ona ne sliši. In njegov čarobni lok je zgubil vso moč. Igral je pred njo, toda ni se mu posrečilo, vzbuditi njeno pozornost.

Vsa se je izpremenila: lica so ji upadla, in oči se udrle. Suh in neprestan kašelj ji je uničil pljuča. Stenio je v strahu poklical po vrsti najizbornejše zdravnike. Vsi so mu svetovali, da bi odpeljal Maud v Italijo. V prijaznejšem podnebjju najde gotovo zdravje.

Marackzy je z boleščjo vodil šest mesecev ljubljeno soprogo od mesta do mesta, gledaje jasno solnce, razvite cvetke, vonljivi zrak in modre valove, — vse, kar dela življenje prijetno. Maud vendar ni okrevala. Bolezen ki jo je mučila, je bila vkoreninjena v duši. Noben zdravnik na svetu je ni mogel ozdraviti.

Med tem so ji v isti meri, kakor so jo zapuščale fizične, rastle moralne moči. Kakor bi imela tajno vednost o nevarnosti svojega stališča, se je trudila, da bi Stenia tolažila. Govorila je zdaj, zanimajoč se za vse, kar je delal njen soprog, in posebno rada je snovala načrte za bodočnost. Ko je pa nastalo poletje, je pričela tožiti, da ne more v svojo domovino.

„Zdi se mi,“ je rekala, „da bi tam dobila takoj svoje moči nazaj. Kako bi me tešil pogled na velika modrikasta jezera, na sveže zelene gozde. Oh! Irsko! — Tam je moja sestra! . . . Toda tam je tudi moj oče!“

Čelo ji je potemnelo, in rekla je s slabim glasom: „Tja se ne smem vrniti! . . . On mi je tako ukazal!“

Potem je z boleštnim prizvokom nadaljevala: „Kako bi bilo prijetno in dobro, če bi dihala ta domači vzduh! . . . Ta bi me pozdravil! . . . Oh, Stenio, če bi se pozdravila in tebe ne zapustila! Če bi ostala še dolgo pri tebi!“

Toda čez zobe je kakor šepetaje pristavila: „Toda moj oče tega ne mara!“